

A large white wind turbine is visible in the background against a clear blue sky. The turbine's blades are partially cut off by the top edge of the image.

Een Waterstofpact voor een nieuw kabinet

De verkiezingsprogramma's 2021 laten zien dat de ontwikkeling van een ambitieuze waterstofketen in een nieuw kabinet op consensus kan rekenen. Goed nieuws voor het klimaat, de Nederlandse economie en de energiezekerheid. Om die gezamenlijke ambities waar te maken, roept de Waterstofcoalitie op tot een Waterstofpact in het nieuwe regeerakkoord.

Waterstof speelt een essentiële rol in de verduurzaming van de Nederlandse industrie en ons energiesysteem. Met de recente ophoging van het Europese CO₂-reductiedoel naar 55% wordt waterstof nóg belangrijker als duurzaam alternatief voor fossiele grond- en brandstoffen en als buffer voor het elektriciteitsnet. Het huidige kabinet en de Tweede Kamer hebben de ambitie voor een Nederlandse waterstofketen al omarmd. Het volgende kabinet staat voor de uitdaging het Nederlandse klimaat- en energiebeleid verder toekomstbestendig te maken. Het uitgangspunt daarbij is versnelde opschaling van de waterstofketen, met een zo duurzaam mogelijk eindscenario. **Met het Waterstofpact kan nog dit jaar de schop in de grond voor de Nederlandse waterstofketen.**

Bouwstenen 2021-2025

De Waterstofcoalitie roept het nieuwe kabinet op om onderstaande bouwstenen voor de Nederlandse waterstofketen op te nemen in het regeerakkoord. De regeerperiode 2021-2025 is cruciaal om dit alles mogelijk te maken. Een ambitieuze inhaalslag, waarmee het nieuwe kabinet verzekert dat Nederland meedoet in de Europese kopgroep, met onder andere Duitsland, Frankrijk en België. Zo kunnen we kansen voor de regionale waterstofhubs verzilveren en de Nederlandse economische positie verduurzamen en versterken.

Realisatie van een basisketen

Om het bovenstaande waar te maken, is het belangrijk dat we tot aan 2025 een basisketen realiseren voor de productie, opslag, transport en het gebruik van waterstof. De volgende bouwstenen zijn daarvoor essentieel:

- Opschalingsregeling voor de productie van waterstof met behulp van wind- of zonne-energie (elektrolyse), om zo de benodigde groei, kostendaling en kennisontwikkeling te realiseren;
- De ontwikkeling van landelijke transport- en opslaginfrastructuur vanaf 2021, ontwikkeld met nieuwe waterstofverbindingen en met hergebruik van gasleidingen;
- Ophoging van de duurzame elektriciteitsproductie met ten minste de benodigde hoeveelheid energie om in 2030 3 tot 4 GW groene waterstof op te wekken. Deze ophoging komt boven op de extra hernieuwbare energie die nodig is voor de verduurzaming van de industrie middels directe elektrificatie;
- Versteving van de Nederlandse sleutelrol binnen de Europese kopgroep op het gebied van waterstofproductie, -infrastructuur, -import en -export door in te zetten op Europese samenwerking en innovatie.
- Versterken van nationale en internationale samenwerkingsverbanden, om zo Nederlandse waterstoftechnologiebedrijven te verbinden en ondersteunen.

Investeren in de toekomst

Met een overheidsinvestering van € 2,5 miljard (gemiddeld € 500 miljoen per jaar in de periode 2021-2025) creëren we een vliegwiel voor de verdere groei van de Nederlandse waterstofketen. Met deze investering verwezenlijken we het volgende:

- Bouwen en exploiteren van 500 MW elektrolyse. Na 2025 zijn voor de verdere exploitatie van dit vermogen aanvullende steun en een regulerend kader nodig;
- Realiseren van de landelijke waterstofbackbone die de Nederlandse industrieclusters verbindt en beschikking geeft over vier cavernes voor de opslag van waterstof;
- Vraagontwikkeling en stimuleren van de overstap naar het gebruik van duurzame waterstof door de industrie.

Bedrijfsleven staat klaar

Bedrijven en infrastructuraanbieders staan klaar om de komende jaren investeringsbesluiten te nemen voor onder andere productie, opslag en transport en (eind)gebruik van groene waterstof. De huidige subsidieregelingen en flankerend beleid sluiten echter niet goed aan bij de opschalingsbehoefte. De oproep van de Waterstofcoalitie tot het verhogen van overheidsinvesteringen staat niet op zichzelf, maar wordt gekoppeld aan de realisatie van kostendaling door opschaling, zoals eerder in het Manifest Waterstofcoalitie werd beschreven:

Jaar	Capaciteit totaal	Capaciteit per eenheid	Potentiële kostenreductie
2021	60 MW	10 - 20 MW	
2025	500 - 600 MW	20 - 250 MW	40%
2030	3000 - 4000 MW	400 - 1000 MW	65%

Volop inzetten op waterstof voor het klimaat betekent een extra vraag naar hernieuwbaar opgewekte elektriciteit. Ook daarvoor staan de bedrijven uit de Waterstofcoalitie klaar. In het Klimaatakkoord zijn afspraken gemaakt over de opschaling van hernieuwbare elektriciteit in verband met een toenemende elektriciteitsvraag, onder andere voor de productie van groene waterstof. Aan deze groeiende vraag kan worden voorzien door extra wind op zee, maar ook door aanvullende hernieuwbare opwekking van energie op land.

Wat bieden wij?

Als aan bovenstaande wordt voldaan, kunnen de bedrijven binnen de Waterstofcoalitie de benodigde investeringen doen om in Nederland de waterstofketen te ontwikkelen die het mogelijk maakt in 2030 3 tot 4 GW elektrolysecapaciteit te realiseren. Zo ontstaat een vliegwieleffect:

- Daling van de investeringskosten voor elektrolyse, die kan oplopen tot 65%;
- Ontwikkeling van de infrastructuur voor waterstof (transport en opslag);
- Opwek van voldoende extra hernieuwbare elektriciteit voor de productie van groene waterstof;
- Verduurzaming van industrie en (zwaar) transport met behulp van waterstof als grondstof en brandstof;
- Waterstofopslag om gedurende het jaar schommelingen in de energieproductie en -vraag op te kunnen vangen;
- Inpassing van groene energie in de vorm van moleculen en vergroening van de, van moleculen afhankelijke, industrie;
- Perspectief voor de import van waterstof en de rol van Nederland als poort van de Europese waterstofmarkt;
- Behoud van werkgelegenheid en het creëren van nieuwe banen;
- Leidende rol in de Europese kopgroep om de Europese ambities waar te maken.

Een brede coalitie

De Waterstofcoalitie is een initiatief van 43 netbeheerders, industriepartijen, energiebedrijven, overheden, natuur- en milieuorganisaties en wetenschappers.

